

Lietuvos pasirengimas įgyvendinti eIDAS 2.0

Vyr. patarėjas Arūnas Cijūnaitis

Pasirengimo įgyvendinti eIDAS 2.0 koordinavimas

2024 m. priimtas eIDAS 2.0 reglamentas, kurio vienas iš svarbiausių tikslų yra nacionalinis pasirengimas sukurti skaitmeninės tapatybės dėklę (EUDI Wallet) ir užtikrinti jos naudojimą tiek viešųjų, tiek privačių paslaugų srityse. Lietuva, kaip ir kitos ES šalys, ruošiasi įgyvendinti šį reglamentą.

XIX Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytas veiksmas

Sukurti su ES valstybių narių sistemomis suderintą nacionalinę skaitmeninės tapatybės dėklės ekosistemą ir patogią naudoti skaitmeninės tapatybės dėklę, užtikrinančią asmenims jų duomenų apsaugą ir galimybę saugiai naudotis administracinėmis ir viešosiomis paslaugomis (2026 m. IV ketv., atsakinga EIMIN)

Darbo grupė

Siekiant pasirengti Europos skaitmeninės tapatybės sistemos įgyvendinimui Lietuvoje, sukurta Darbo grupė, kuri turi peržiūrėti ir pasiūlyti reikiamus Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo atnaujinimus bei kitų teisės aktų pakeitimus, taip pat įvertinti su tuo susijusius organizacinius, techninius ir tarpinstitucinius pasirengimo aspektus. 2025 m. gegužės 26 d. įvyko pirmasis darbo grupės posėdis.

Pasirengimo įgyvendinti eIDAS 2.0 koordinavimas (2)

EIMIN aktyviai koordinuoja ir kitų institucijų pasirengimą eIDAS reglamento įgyvendinimui

EIMIN dar balandžio mėnesį visoms ministerijoms ir kitoms institucijoms išsiuntė raštą, kuriame informavo institucijas apie eIDAS reglamentą, jo įgyvendinimui darbo grupės sudarymą, galimybių studijos rengimą. Taip pat informavome institucijas, kad jos turi įsivertinti eIDAS reglamento poveikį savo informacinėms sistemoms, procesams ir paslaugoms bei planuoti reikalingus finansinius išteklius 2025–2027 m. laikotarpiui.

EIMIN imasi lyderystės reikiamiems finansiniams ištekliams užtikrinti

Šiuo metu inicijuojamas susitikimas su Finansų ministerija dėl biudžeto galimybių institucijoms reikalingiems finansiniams ištekliams užtikrinti. Iš savo pusės EIMIN pateikė valstybės biudžeto lėšų poreikį, reikalingą nacionalinės skaitmeninės tapatybės dėklės suteikimui – poreikis – 10,3 mln. Eur.

Pagrindinės eIDAS 2.0 Reglamento nuostatos

- Aprašyta Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė
 - Suteikiamas elektroninis parašas
 - Išduodami elektroniniai požymių liudijimai
- Numatomi standartai tarpvalstybiniam sąveikumui užtikrinti
- Reglamentuojamos naujos patikimumo užtikrinimo paslaugos

Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė

EUDI dėklės projektas

VSSA vykdys Nacionalinės skaitmeninės tapatybės dėklės ekosistemos sukūrimo projektą. Vykdam jį, reikės parengti techninį architektūros modelį, atlikti sąveikumo testavimą ir integracijų su nacionaliniais ir ES sprendimais testavimą.

Galimybių studija

Šiuo metu VSSA rengia galimybių studijos pirkimą. Pirmasis ir antrasis galimybių studijos etapai apims teisinę analizę, pasiūlymų teisės aktų projektams rengimą, ekosistemos ir funkcijų nustatymą, bei techninę analizę. Numatyta rezultatų data – 2025 12 01.

Trečiasis galimybių studijos etapas apims gerųjų praktikų analizę, įgyvendinimo architektūros modelio alternatyvų rengimą, įgyvendinimo plano ir biudžeto rengimą, bei rizikų vertinimą.

Pilotiniai projektai, iniciatyvos, kurių dalyvis LT

- **POTENTIAL** (mobilus vairuotojo pažymėjimas)
planuojama pabaiga 2025-07-31
- **DC4EU** (diplomai)
planuojama pabaiga 2025-07-31
- **APTITUDE** (kelionės, auto. registravimas)
planuojama pradžia 2025-10-01

APTITUDE

Pilotinis EUDIW projektas

EIMIN kartu su VSSA dalyvauja ES finansuojamame pilotiniame skaitmeninės tapatybės dėklės testavimo projekte „APTITUDE“

Šiuo projektu bus testuojami Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės panaudojimo atvejai. Projekto tikslas – išanalizuoti ir suderinti tarpvalstybinius veiksmus, taip pat kurti ir išbandyti skaitmeninių kelionės dokumentų, transporto priemonių registracijos pažymėjimų bei griežto kliento tapatybės nustatymo sprendimus; pritaikyti dėklę elektroninei prekybai, mokėjimams bei paslaugų naudojimui kelionių ir apgyvendinimo sektoriuose.

APTITUDE projekte dalyvauja 10 Europos Sąjungos valstybių narių (tarp jų ir Lietuva) bei Ukraina.

VI priedas

Būtinųjų požymių sąrašas

Pagal eIDAS 2.0 kiekviena VN privalo užtikrinti, kad nacionaliniu lygmeniu teikiama skaitmeninė dėklė atitiktų nustatytus techninius, saugumo ir sąveikos reikalavimus, ir leistų naudotojams saugiai identifikuotis, valdyti asmens tapatybės duomenis ir dalytis atributais.

Naudotojui prašant patikrinti toliau nurodytų požymių tikrumą pagal atitinkamą autentišką šaltinį nacionaliniu lygmeniu ar per paskirtus nacionaliniu lygmeniu pripažįstamus tarpininkus

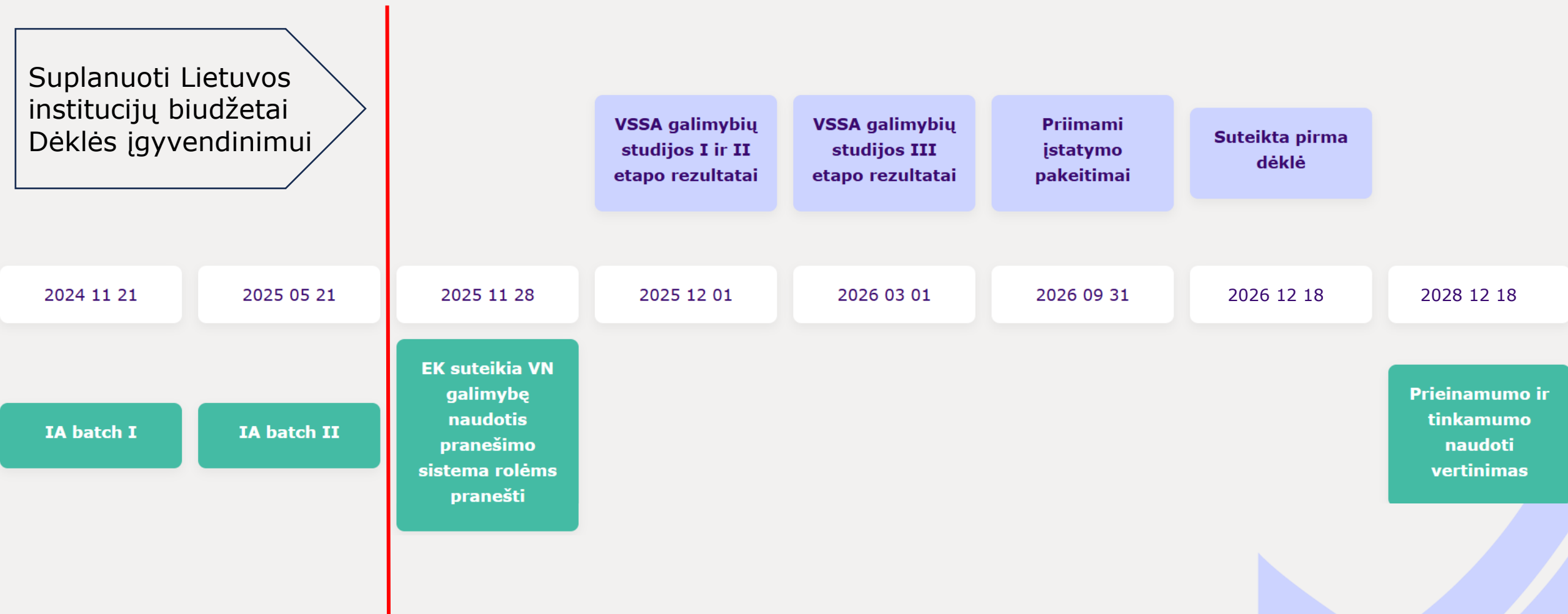
1. adresas;
2. amžius;
3. lytis;
4. civilinė būklė;
5. šeimos sudėtis;
6. pilietybė ar tautybė;
7. mokslo kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;
8. profesinės kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;
9. galios ir įgaliojimai atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims;
10. viešieji leidimai ir licencijos;
11. juridinių asmenų atveju – finansiniai ir bendrovių duomenys.

Elektroniniai požymių liudijimai

EEA (Electronic Attestation of Attributes)

- Elektroninės formos liudijimas, pagal kurį galima nustatyti požymių tapatumą
 - Koncerto bilietas
- Išvestiniai požymių liudijimai
 - „amžius ≥ 18 “
- Dėklė leidžia naudotojams pateikti tik paslaugai suteikti būtiną informaciją
 - Vairuotojo pažymėjimas
 - Vardas
 - Pavardė
 - Gimimo data
 - Išdavimo data
 - ...

Pagrindiniai eIDAS 2.0 terminai

Institucinės rolės pranešamos EK

Rolė	Siūlomos institucijos rolei atlikti
✓ Dėklės teikėjas	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra
✓ Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registruotojai/Dėklių priežiūros įstaiga	Ryšių reguliavimo tarnyba
✓ Asmens tapatybės duomenų teikėjai	• Migracijos departamentas (fiziniam asmeniui) • Registrų centras (juridiniam asmeniui)
✓ Dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikėjas	RRT/Migracijos departamentas/RC

Ačiū už dėmesį!

